

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny szkoły podstawowej „Harmonia” na rok szkolny 2026/2027

Spis treści

I. Wstęp 4

1. Istota programu 4
2. Źródła diagnozy i potrzeby społeczności 5
3. Adresaci programu 5
4. Rola programu w pracy szkoły 5

II. Misja szkoły 5

1. Podstawowe założenia misji szkoły 6
2. Wychowanie w duchu wartości 7
3. Misja szkoły w kontekście współczesnych wyzwań 7

III. Cele ogólne 7

1. Rozwój intelektualny i poznawczy 7
2. Rozwój emocjonalny i psychiczny 8
3. Rozwój społeczny i obywatelski 8
4. Rozwój fizyczny i prozdrowotny 8
5. Rozwój aksjologiczny i moralny 9
6. Rozwój cyfrowy i technologiczny 9
7. Rozwój zawodowy i poznawczy 9

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych 9

1. Dyrektor szkoły 10
2. Rada Pedagogiczna 10
3. Nauczyciele 10
4. Wychowawcy klasy 11
5.Pedagog i psycholog szkolny 11
6. Pracownicy niepedagogiczni 12

V. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2026/2027 12

1. Obszar rozwoju intelektualnego 12
2. Obszar rozwoju społecznego 13
3. Obszar rozwoju fizycznego 13
4. Obszar rozwoju emocjonalnego 13

VI. Harmonogram działań 14

VII. Uwagi końcowe do harmonogramu 16

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego 16

1. Cele ewaluacji 16
2. Zakres ewaluacji 16
3. Kryteria ewaluacji 17
4. Metody i narzędzia ewaluacji 17
5. Odpowiedzialni za ewaluację 17
6. Terminy i cykliczność 17
7. Wykorzystanie wyników ewaluacji 17

Podstawa prawna

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej „Harmonia” w roku szkolnym 2026/2027 został opracowany na podstawie obowiązujących aktów prawnych, dokumentów rządowych oraz wytycznych organów nadzoru pedagogicznego. Uwzględnia również wyniki diagnozy potrzeb wychowawczo-profilaktycznych społeczności szkolnej, w tym wnioski z ankiet skierowanych do rodziców uczniów.

Program opiera się na następujących dokumentach prawa międzynarodowego, krajowego oraz rozporządzeniach wykonawczych:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.) – szczególnie art. 48 i 70, określające prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami oraz prawo każdego obywatela do nauki.
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526) – dokument międzynarodowy gwarantujący prawa dziecka, w tym prawo do wychowania w atmosferze wolności, godności, tolerancji i solidarności.
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz. 1043) – określająca cele i zadania systemu oświaty, w tym obowiązek opracowania i realizacji programów wychowawczo-profilaktycznych przez szkoły. W szczególności:

a) art. 1 ust. 3, który definiuje wychowanie, jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości;
b) art. 26, nakładający obowiązek realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego;
c) art. 84, wskazujący kompetencje rady rodziców i rady pedagogicznej w uchwalaniu programu.

4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r. poz. 515) – regulująca prawa i obowiązki nauczycieli, w tym obowiązek realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w ramach działalności szkoły.
5. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.) – obejmująca regulacje dotyczące organizacji systemu oświaty oraz wspierania uczniów w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.) – wskazująca zadania szkoły w zakresie kształtowania postaw trzeźwości oraz przeciwdziałania uzależnieniom.
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.) – nakładająca obowiązek podejmowania przez szkołę działań edukacyjnych i profilaktycznych zapobiegających używaniu substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.
8. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.) – stanowiąca podstawę prawną działań edukacyjnych i wychowawczych dotyczących profilaktyki antynikotynowej.
9. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r., poz.110) – wprowadzająca obowiązek opracowania i wdrożenia przez szkołę Standardów Ochrony Małoletnich.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego – wyznaczające cele kształcenia i zadania wychowawcze szkoły podstawowej,

w tym wprowadzanie uczniów w świat wartości, budowanie postaw prospołecznych i obywatelskich oraz dbanie o bezpieczeństwo dzieci.
12. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027 – ogłoszone przez Ministra Edukacji w dniu 28 maja 2025 r. Dokument ten wyznacza priorytety, które szkoły zobowiązane są uwzględniać w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i profilaktycznych.
13. Wytyczne Kuratorium Oświaty w zakresie opracowywania i wdrażania programów wychowawczo-profilaktycznych, obejmujące konieczność corocznej diagnozy potrzeb i problemów społeczności szkolnej, planowanie działań adekwatnych do zidentyfikowanych zagrożeń oraz prowadzenie systematycznej ewaluacji programu.
14. Statut Szkoły Podstawowej „Harmonia" – określający wewnętrzne zasady funkcjonowania szkoły, w tym prawa i obowiązki uczniów, rodziców oraz nauczycieli, a także szczegółowe zasady współpracy organów szkoły w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.

I. Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej „Harmonia" na rok szkolny 2026/2027 stanowi dokument strategiczny określający kierunki i sposoby realizacji działań wychowawczych oraz profilaktycznych w naszej placówce. Jest on wyrazem troski szkoły o wszechstronny rozwój każdego ucznia i odpowiedzią na zmieniające się potrzeby społeczności szkolnej, w tym rodziców, nauczycieli i uczniów.

Przy opracowaniu programu uwzględniono:

a) Przepisy prawa oświatowego i przepisy szczególne dotyczące profilaktyki (m.in. przeciwdziałania uzależnieniom, ochrony małoletnich),
b) Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027 wyznaczone przez Ministra Edukacji,
c) Wytyczne Kuratorium Oświaty w zakresie struktury i ewaluacji programów wychowawczo-profilaktycznych,
d) Wyniki diagnozy środowiska szkolnego, w tym ankiety przeprowadzone wśród rodziców uczniów szkoły w czerwcu 2026 r.

Szkoła „Harmonia" prowadzi działalność w oparciu o pedagogikę Marii Montessori, której fundamentem jest poszanowanie indywidualności dziecka, wspieranie jego spontaniczności, twórczości i samodzielności oraz umożliwienie wszechstronnego rozwoju w warunkach wolności połączonej z odpowiedzialnością. W tej perspektywie program wychowawczo-profilaktyczny nie jest zbiorem formalnych zapisów, lecz narzędziem praktycznym – drogowskazem dla całej społeczności szkolnej.

Program tworzy spójną całość z podstawą programową kształcenia ogólnego, szkolnym zestawem programów nauczania, statutem szkoły oraz koncepcją pracy dydaktyczno-wychowawczej. Uzupełnia działania dydaktyczne, nadając im wymiar wychowawczy i profilaktyczny, a także integruje wysiłki wszystkich podmiotów życia szkolnego w trosce o dobro ucznia.

1. Istota programu

Działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły są ukierunkowane na:

a) Wspieranie ucznia w jego rozwoju ku dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej,
b) Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w tym uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, nadużywaniu urządzeń cyfrowych, agresji i przemocy rówieśniczej,

c) Rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów, w tym empatii, asertywności, umiejętności rozwiązywania konfliktów i budowania relacji,
d) Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, w tym wzmacnianie odporności psychicznej i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

2. Źródła diagnozy i potrzeby społeczności

Ważnym elementem opracowania niniejszego programu były wyniki ankiety skierowanej do rodziców uczniów szkoły „Harmonia", które pozwoliły zidentyfikować kluczowe potrzeby wychowawcze i profilaktyczne.

Rodzice podkreślali wagę:

a) Rozwijania postaw społecznych (życzliwości, odpowiedzialności, współpracy),
b) Wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego,
c) Przeciwdziałania agresji i trudnościom w relacjach rówieśniczych,
d) Ochrony dzieci przed uzależnieniami cyfrowymi,
e) Organizowania zajęć integracyjnych i spotkań budujących więzi we wspólnocie szkolnej.

Uzupełnieniem diagnozy były:

a) Obserwacje nauczycieli i wychowawców,
b) Analiza dotychczasowych działań szkoły,
c) Wnioski z pracy zespołów nauczycielskich, wychowawczych i specjalistów,
d) Wyniki nadzoru pedagogicznego.

3. Adresaci programu

Program adresowany jest do całej społeczności szkolnej:

a) Uczniów, którzy są podmiotem działań wychowawczych i profilaktycznych,
b) Nauczycieli i wychowawców, którzy, na co dzień realizują zadania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze,
c) Rodziców, którzy współuczestniczą w procesie wychowania i kształtowania postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
d) Pracowników niepedagogicznych, którzy również współtworzą klimat szkoły i oddziałują na uczniów poprzez codzienne kontakty i własny przykład.

4. Rola programu w pracy szkoły

Program wychowawczo-profilaktyczny jest dokumentem:

a) Obowiązującym – uchwalanym przez radę pedagogiczną (lub w razie braku porozumienia – przez dyrektora w uzgodnieniu z kuratorem oświaty),
b) Praktycznym – stanowiącym narzędzie planowania i realizacji działań w codziennym życiu szkoły,
c) Dynamicznym – podlegającym corocznej ewaluacji i modyfikacji w zależności od potrzeb społeczności szkolnej i nowych wyzwań cywilizacyjnych.

II. Misja szkoły

Szkoła Podstawowa „Harmonia" realizuje swoją działalność wychowawczą, dydaktyczną i opiekuńczą w oparciu o pedagogikę Marii Montessori, której fundamentem jest przekonanie, że

każde dziecko jest niepowtarzalną osobą posiadającą naturalny potencjał rozwojowy. Zadaniem szkoły jest stworzenie takich warunków, które umożliwią uczniowi pełny rozwój w sferze intelektualnej, emocjonalnej, społecznej, duchowej i fizycznej, w atmosferze szacunku i wzajemnego zaufania.

Misją szkoły jest wspieranie ucznia w drodze ku pełnej dojrzałości – człowieczeństwu opartemu na wolności, odpowiedzialności i poczuciu sprawczości. Nasza placówka dąży do tego, aby uczniowie stawali się samodzielni, twórczy i gotowi do podejmowania wyzwań współczesnego świata, przy jednoczesnym zachowaniu wrażliwości na potrzeby innych ludzi.

1. Podstawowe założenia misji szkoły

1. Wolność i odpowiedzialność
   - Wolność rozumiana jest, jako prawo dziecka do samodzielnego podejmowania decyzji i działań, ale zawsze połączona z odpowiedzialnością za konsekwencje swoich wyborów.
   - Odpowiedzialność odnosi się zarówno do siebie, jak i do innych – uczniowie uczą się, że ich działania wpływają na życie całej społeczności.

2. Sprawczość i samodzielność ucznia
   - Dzieci uczą się poprzez działanie i doświadczenie, a rolą dorosłych jest towarzyszenie im w tym procesie, a nie wyręczanie.
   - Szkoła rozwija poczucie, że każdy uczeń ma wpływ na swoje życie, może kształtować swoje otoczenie i wnosić wartość w życie wspólnoty.

3. Wspólnota i współpraca
   - „Harmonia” to przestrzeń, w której każdy czuje się potrzebny i ważny.
   - Uczniowie nabywają umiejętności współdziałania, rozwiązywania konfliktów i prowadzenia dialogu.
   - Rozwój jednostki odbywa się w ścisłym powiązaniu z dobrem grupy i całej społeczności.

4. Pokój i dialog
   - W duchu pedagogiki Montessori w szkole funkcjonuje idea „mediacji rówieśniczych”, czyli miejsca i przestrzeni do prowadzenia mediacji i rozwiązywania sporów w sposób konstruktywny.
   - Uczniowie uczą się komunikacji bez przemocy, empatii i rozumienie perspektywy innych.

5. Rozwój wielostronny
   - Misja szkoły obejmuje wspieranie ucznia w jego rozwoju intelektualnym (nauka, krytyczne myślenie, kreatywność), fizycznym (zdrowie, aktywność ruchowa), emocjonalnym (samoświadomość, radzenie sobie ze stresem), społecznym (współpraca, odpowiedzialność) i aksjologicznym (system wartości).
   - Szkoła jest miejscem, w którym kształtuje się harmonijna osobowość człowieka zdolnego do życia w zgodzie z sobą i innymi.

6. Szacunek i empatia
   - Każdy uczeń, rodzic, nauczyciel i pracownik szkoły są traktowani z szacunkiem i akceptacją.
   - Szkoła kształtuje kulturę dialogu i współodpowiedzialności za klimat wspólnoty.

2. Wychowanie w duchu wartości

Wychowanie w Szkole Podstawowej „Harmonia” jest oparte na wartościach, które stanowią drogowskaz dla całej społeczności:

- Godność – każde dziecko ma prawo do szacunku i rozwoju zgodnego z jego potencjałem.
- Odpowiedzialność – za siebie, innych i otaczający świat.
- Solidarność i współpraca – wspólne działanie dla dobra wspólnoty.
- Patriotyzm – szacunek do ojczyzny, regionu, tradycji i kultury.
- Otwartość i tolerancja – akceptacja różnorodności i gotowość do dialogu.
- Zdrowie i dobrostan – troska o kondycję fizyczną, psychiczną i społeczną.
- Empatia – wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka.

3. Misja szkoły w kontekście współczesnych wyzwań

Szkoła „Harmonia” dostrzega dynamicznie zmieniające się wyzwania cywilizacyjne, które wpływają na życie uczniów i rodzin. Dlatego w realizacji misji szczególny nacisk kładzie na:

- Profilaktykę zdrowia psychicznego – reagowanie na kryzysy emocjonalne, budowanie odporności psychicznej i wspieranie uczniów w sytuacjach trudnych.
- Profilaktykę uzależnień cyfrowych – uczenie higieny cyfrowej, równowagi między światem realnym i wirtualnym, rozwijanie krytycznej analizy informacji.
- Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej – kształtowanie postaw szacunku, empatii i współodpowiedzialności.
- Kształcenie postaw obywatelskich i patriotycznych – przygotowanie uczniów do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym.
- Promocję zdrowego stylu życia – aktywność fizyczna, zdrowe odżywianie, troska o równowagę psychiczną i fizyczną.
- Rozwój kompetencji przyszłości – kreatywność, myślenie analityczne, umiejętność uczenia się przez całe życie, świadome korzystanie z technologii.

III. Cele ogólne

Celem nadrzędnym Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej „Harmonia” jest wspieranie dzieci i młodzieży w ich wszechstronnym rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym, które mogłyby ten rozwój zakłócić. Program służy tworzeniu środowiska sprzyjającego edukacji, bezpieczeństwu i budowaniu pozytywnych więzi społecznych, a także wspiera rodziców i nauczycieli w ich odpowiedzialnych zadaniach wychowawczych.

Cele ogólne programu obejmują następujące obszary:

1. Rozwój intelektualny i poznawczy

- Kształtowanie myślenia analitycznego i logicznego – zgodnie z kierunkami MEN, szkoła rozwija u uczniów umiejętność łączenia wiedzy z różnych dziedzin oraz krytycznego analizowania informacji.
- Rozwijanie umiejętności matematycznych – systematyczne wspieranie uczniów w nabywaniu kompetencji matematycznych potrzebnych w codziennym życiu i przyszłej edukacji.

- Uczenie się przez doświadczanie i odkrywanie – zgodnie z pedagogiką Montessori, rozwój intelektualny dokonuje się poprzez działanie, eksperymentowanie i samodzielne poszukiwanie rozwiązań.
- Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez kształcenie interdyscyplinarne oraz wykorzystywanie prac projektowych, których elementem są systematyczne konsultacje ucznia z nauczycielem służących ustaleniu wspólnych zasad i celów, udzielanie informacji zwrotnych uczniom.
- Wykorzystywanie oceniania kształtującego w pracy z uczniami.
- Wzmacnianie kompetencji przyszłości – krytyczne myślenie, kreatywność, rozwiązywanie problemów, uczenie się przez całe życie.

2. Rozwój emocjonalny i psychiczny

- Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów – szkoła stwarza warunki do rozwoju odporności psychicznej i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.
- Rozwijanie empatii i wrażliwości – uczeń uczy się dostrzegać i rozumieć potrzeby innych ludzi.
- Budowanie pozytywnego obrazu samego siebie – działania wychowawcze mają na celu wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości.
- Profilaktyka kryzysów psychicznych i uzależnień – zgodnie z priorytetami państwa i oczekiwaniami rodziców, szkoła prowadzi działania chroniące przed uzależnieniami od substancji i urządzeń elektronicznych oraz przeciwdziała wycofaniu społecznemu i agresji.

3. Rozwój społeczny i obywatelski

- Integracja zespołów klasowych- systematyczne działania na rzecz budowania więzi i poczucia wspólnoty wśród uczniów
- Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych – budowanie odpowiedzialności za społeczność lokalną, region i ojczyznę oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych, zgodnie z kierunkiem MEN.
- Wspieranie postaw prospołecznych – rozwój wolontariatu, gotowość do niesienia pomocy, współpraca w grupie ze szczególnym uwzględnieniem wspierania samodzielnych inicjatyw uczniów. Wzmacnianie poczucia sprawczości uczniów poprzez działanie.
- Zapobieganie przemocy rówieśniczej – przeciwdziałanie agresji fizycznej, słownej i cyberprzemocy, kształtowanie kultury dialogu i rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny.
- Rozwijanie umiejętności współdziałania i komunikacji – praca w grupach, wspólne projekty, mediacje rówieśnicze.

4. Rozwój fizyczny i prozdrowotny

- Promocja zdrowego stylu życia – kształtowanie postaw prozdrowotnych, zdrowego odżywiania i nawyku codziennej aktywności ruchowej
- Aktywność fizyczna, jako element profilaktyki – zapewnienie uczniom różnorodnych form ruchu, sportu i rekreacji, zgodnie z wytycznymi MEN.
- Przekazanie uczniom podstawowych informacji na temat pierwszej pomocy przedlekarskiej, zapoznanie uczniów z informacjami na temat odpowiedzialnego zachowania w trakcie sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia
- Edukacja zdrowotna – przekazywanie wiedzy na temat higieny osobistej, odporności organizmu i profilaktyki chorób.

- Edukacja prozdrowotna w obszarze zdrowia psychicznego – dbanie o równowagę między aktywnością a odpoczynkiem, profilaktyka stresu i nadmiernego napięcia emocjonalnego.

5. Rozwój aksjologiczny i moralny

- Kształtowanie systemu wartości – wprowadzanie uczniów w świat wartości: odpowiedzialności, solidarności, współpracy, altruizmu, szacunku dla tradycji i dziedzictwa kulturowego oraz różnorodności.
- Wychowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie – budowanie postaw odpowiedzialności za siebie i innych, przygotowanie do pełnienia ról społecznych.
- Wzmacnianie więzi ze szkołą i społecznością lokalną – uczestnictwo w wydarzeniach szkolnych, regionalnych i patriotycznych.
- Rozwijanie poczucia sensu i celu działania – motywowanie uczniów do podejmowania inicjatyw oraz traktowania trudności, jako okazji do rozwoju.

6. Rozwój cyfrowy i technologiczny

- Promowanie higieny cyfrowej – zgodnie z kierunkiem MEN oraz wynikami ankiet, szkoła kładzie nacisk na świadome korzystanie z urządzeń elektronicznych i równowagę między światem online i offline (przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej ze szczególnym uwzględnieniem cyberprzemocy poprzez wzmacnianie kompetencji społeczno-emocjonalnych);
- Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy informacji – przygotowanie uczniów do odróżniania informacji wiarygodnych od fałszywych; rozwijanie umiejętności odpowiedzialnego korzystania z zasobów cyfrowych z indywidualnym wsparciem nauczyciela;
- Bezpieczne korzystanie z Internetu i AI – edukacja w zakresie cyberbezpieczeństwa, ochrona przed cyberprzemocą, świadome korzystanie z narzędzi sztucznej inteligencji; wykorzystywanie ich w rozwoju uzdolnień i zainteresowań uczniów;
- Wdrażanie nauczycieli do nowoczesnych metod dydaktycznych – wykorzystanie cyfrowych zasobów edukacyjnych i platform wspierających proces nauczania, w tym Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

7. Rozwój zawodowy i poznawczy

- Promocja doradztwa zawodowego – wzmacnianie świadomości uczniów w zakresie ich zainteresowań, predyspozycji i możliwych ścieżek rozwoju;
- Rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie – kształtowanie postawy otwartości na nowe wyzwania i potrzeby rynku pracy;
- Współpraca z pracodawcami i instytucjami lokalnymi – realizacja zajęć i projektów wspierających orientację zawodową uczniów.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

Realizacja zadań wychowawczo-profilaktycznych jest wspólnym obowiązkiem całej społeczności szkolnej. Każda grupa pracowników szkoły, a także rodzice i uczniowie, pełnią określone funkcje i ponoszą odpowiedzialność za wdrażanie oraz skuteczność programu.

Każdy pracownik zobowiązany jest do zapoznania się i przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich. Informacje o obowiązujących ustawach i zmianach standardów są uaktualniane i przekazywane pracownikom.

1. Dyrektor szkoły

Dyrektor szkoły pełni kluczową rolę w organizacji, koordynacji i nadzorze nad działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi. Do jego zadań należy w szczególności:

a) Organizacja pracy szkoły w taki sposób, aby sprzyjała wszechstronnemu rozwojowi ucznia i wspierała realizację priorytetów państwowej polityki oświatowej.
b) Zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim członkom społeczności szkolnej, zarówno w wymiarze fizycznym, jak i psychicznym.
c) Koordynacja diagnozy potrzeb wychowawczych i profilaktycznych oraz uwzględnianie wyników badań ankietowych w tworzeniu i modyfikowaniu programu.
d) Inspirowanie kadry pedagogicznej do stosowania innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych i wychowawczych, w tym metod aktywizujących i oceniania kształtującego.
e) Nadzór nad przestrzeganiem zasad higieny cyfrowej i bezpiecznym korzystaniem z technologii w szkole.
f) Wspieranie działań na rzecz zdrowia psychicznego uczniów, w tym rozwijanie współpracy z psychologiem, pedagogiem, poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi instytucjami wspierającymi.
g) Wzmacnianie współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym i pracodawcami, aby przygotować uczniów do wyboru ścieżek zawodowych i uczenia się przez całe życie.
h) Nadzór nad ewaluacją programu, dokonywaną corocznie przy współudziale rady pedagogicznej, rady rodziców i przedstawicieli uczniów.

2. Rada Pedagogiczna

Rada pedagogiczna, jako kolegialny organ szkoły, odpowiada za realizację zadań wychowawczo-profilaktycznych w codziennej pracy dydaktycznej i wychowawczej. Do jej obowiązków należy:

a) Diagnozowanie potrzeb wychowawczych i profilaktycznych na podstawie obserwacji, doświadczeń nauczycieli i wyników ankiet.
b) Uchwalanie programu wychowawczo-profilaktycznego i jego systematyczna aktualizacja.
c) Wdrażanie działań wychowawczych i profilaktycznych w procesie dydaktycznym, ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania postaw obywatelskich i prozdrowotnych.
d) Podejmowanie działań integracyjnych w klasach i całej społeczności szkolnej, odpowiadających na zdiagnozowane problemy (np. przeciwdziałanie agresji, profilaktyka uzależnień cyfrowych).
e) Prowadzenie ewaluacji realizowanych działań i wyciąganie wniosków do dalszej pracy.
f) Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie wychowania, profilaktyki, higieny cyfrowej oraz wspierania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

3. Nauczyciele

Każdy nauczyciel jest wychowawcą i wzorem postaw dla uczniów. Ich działania obejmują:

a) Realizację treści wychowawczych i profilaktycznych w ramach prowadzonych przedmiotów oraz planowanie procesu dydaktycznego w oparciu o efekty uczenia się;
b) Wykorzystywanie oceniania kształtującego;
c) Monitorowanie dobrostanu uczniów i reagowanie na przejawy niepokojących zachowań uczniów (agresja, wycofanie, uzależnienie od urządzeń cyfrowych) i współpraca ze specjalistami w ich rozwiązywaniu.
d) Tworzenie atmosfery zaufania i bezpieczeństwa w relacjach z uczniami.

e) Promowanie zdrowego stylu życia oraz dbałości o kondycję psychiczną i fizyczną uczniów;
f) Rozwijanie kompetencji cyfrowych i krytycznego myślenia uczniów poprzez włączanie technologii do nauki w sposób świadomy i odpowiedzialny;
g) Stosowanie indywidualizacji nauczania oraz wdrażanie uczniów do samodzielnego myślenia, uczenia się i działania;
h) Stosowanie aktywizujących metod pracy;
i) Rozwijanie postaw prospołecznych i kompetencji społecznych uczniów poprzez zachęcanie uczniów do udziału w wolontariacie, akcjach charytatywnych i projektach szkolnych;
j) Organizowanie działań projektowych i międzyprzedmiotowych;
k) Stały kontakt z rodzicami oraz specjalistami – informowanie o postępach i trudnościach uczniów, wspólne poszukiwanie rozwiązań;
l) Współpracę z innymi nauczycielami, wychowawcami oraz specjalistami w zakresie podniesienia efektywności kształcenia i wspierania wysiłków ucznia w opanowaniu treści i umiejętności szkolnych;
m) Dbałość o bezpieczeństwo uczniów i higieniczne warunki nauki;
n) Terminowe przekazywanie pedagogowi specjalnemu informacji potrzebnych do przygotowania wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia;
o) Realizowanie zaleceń wynikających z indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych (IPET) przygotowanych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

4. Wychowawcy klasy

Wychowawcy klas mają szczególną rolę w koordynowaniu działań wychowawczych wobec uczniów swojej klasy. Ich zadania to:

a) Diagnoza sytuacji wychowawczej w klasie z wykorzystaniem ankiet, rozmów i obserwacji
b) Tworzenie planu pracy wychowawczej klasy spójnego ze Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym.
c) Prowadzenie działań integracyjnych i dbanie o atmosferę sprzyjającą współpracy w grupie rówieśniczej.
d) Indywidualna opieka nad uczniami z trudnościami emocjonalnymi i społecznymi, przy współpracy z psychologiem i pedagogiem szkolnym.
e) Systematyczny kontakt z rodzicami – informowanie o postępach i trudnościach dzieci, zapraszanie do współpracy w realizacji programu.
f) Wzmacnianie poczucia wspólnoty i identyfikacji ze szkołą poprzez pielęgnowanie tradycji, organizowanie wydarzeń klasowych i szkolnych.
g) Rozpoznawanie zagrożeń wychowawczych takich jak agresja, hejt, cyberprzemoc, uzależnienia cyfrowe – i podejmowanie działań profilaktycznych.

5. Pedagog i psycholog szkolny

Specjaliści szkolni odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu wsparcia psychicznego i wychowawczego uczniom oraz ich rodzinom. Do ich zadań należy:

a) Prowadzenie diagnozy środowiska wychowawczego i kondycji psychicznej i potrzeb uczniów.
b) Prowadzenie zajęć warsztatowych i profilaktycznych dotyczących m.in. higieny cyfrowej, radzenia sobie ze stresem, profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej.

c) Indywidualne wsparcie uczniów w sytuacjach kryzysowych (np. lęki, depresja, konflikty rówieśnicze, trudności adaptacyjne).
d) Współpraca z rodzicami – konsultacje, porady, kierowanie do odpowiednich instytucji pomocowych w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.
e) Wspieranie nauczycieli i wychowawców w pracy z uczniami przejawiającymi trudności wychowawcze lub emocjonalne poprzez konsultacje z pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
f) Rozwijanie programów profilaktycznych w oparciu o diagnozę i aktualne wyzwania cywilizacyjne.
g) Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz instytucjami zewnętrznymi świadczącymi pomoc dzieciom i rodzinom.

6. Pracownicy niepedagogiczni

Pracownicy niepedagogiczni są istotną częścią społeczności szkolnej i swoim przykładem współtworzą klimat szkoły. Do ich zadań należy:

a) Przestrzeganie Standardów Ochrony Małoletnich oraz dbanie o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły.
b) Reagowanie na wszelkie przejawy niepokojących zachowań uczniów oraz informowanie o nich wychowawców, nauczycieli lub dyrekcji.
c) Budowanie pozytywnej atmosfery w codziennych kontaktachz uczniami – życzliwość, szacunek, kultura osobista.
d) Współpraca z nauczycielami i wychowawcami w organizacji wydarzeń i akcji szkolnych.
e) Wspieranie działań prozdrowotnych i profilaktycznych poprzez dawanie dobrego przykładu w zakresie dbałości o zdrowie i bezpieczeństwo.

V. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2026/2027

1. Obszar rozwoju intelektualnego

1.Kształtowanie myślenia analitycznego i krytycznego

a) Rozwijanie umiejętności logicznego rozumowania i łączenia wiedzy z różnych dziedzin.
b) Wdrażanie uczniów do samodzielnego wyciągania wniosków, oceniania informacji i ich źródeł, ze szczególnym uwzględnieniem treści internetowych.

2.Rozwijanie umiejętności matematycznych i przyrodniczych

a) Stwarzanie sytuacji edukacyjnych umożliwiających praktyczne stosowanie matematyki i nauk przyrodniczych w życiu codziennym.
b) Wdrażanie metod aktywizujących (projekty interdyscyplinarne, doświadczenia, badania).

3. Uczenie odpowiedzialności za własny rozwój edukacyjny

a) Wspieranie uczniów w planowaniu i organizowaniu własnej pracy.
b) Rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie.

4. Doradztwo zawodowe i orientacja edukacyjna

a) Umożliwienie uczniom odkrywania ich predyspozycji i zainteresowań zawodowych.
b) Organizowanie zajęć i spotkań rozwijających świadomość w zakresie dalszej ścieżki kształcenia i pracy.

2. Obszar rozwoju społecznego

1.Integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej

a) Prowadzenie zajęć integracyjnych i codziennych działań budujących atmosferę współpracy.
b) Tworzenie przestrzeni do rozwiązywania konfliktów w duchu dialogu i mediacji rówieśniczej.

2. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych

a) Organizowanie uroczystości szkolnych i działań patriotycznych.
b) Wdrażanie uczniów do odpowiedzialności za region, ojczyznę i społeczność lokalną.

3.Rozwijanie empatii, solidarności i współpracy

a) Zachęcanie do działań wolontariackich i akcji charytatywnych.
b) Rozwijanie postawy szacunku dla innych, przeciwdziałanie wykluczeniu i dyskryminacji.

4.Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i uzależnieniom cyfrowym

a) Edukacja dotycząca cyberprzemocy, hejtu i odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych.
b) Prowadzenie warsztatów nt. higieny cyfrowej i równowagi między światem online i offline.

3. Obszar rozwoju fizycznego

1.Promowanie zdrowego trybu życia

a) Wdrażanie uczniów do systematycznej aktywności ruchowej.
b) Rozwijanie wiedzy o znaczeniu zdrowego odżywiania i higieny życia.

2. Kształtowanie świadomości prozdrowotnej

a) Organizowanie warsztatów i zajęć dotyczących odporności organizmu, higieny osobistej i profilaktyki chorób.
b) Nauka udzielania pierwszej pomocy.

3. Bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne w szkole

a) Budowanie świadomości zagrożeń (przemoc, uzależnienia, niewłaściwe korzystanie z technologii).
b) Udział klas VII i VIII w VIII edycji programu „Poznań uzależniony od profilaktyki”.
c) Wykształcanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.

4. Kształtowanie nawyku aktywności ruchowej

a) Organizowanie zajęć sportowych, rekreacyjnych i wyjazdów edukacyjnych.
b) Udział w akcjach i programach promujących zdrowy styl życia.

4. Obszar rozwoju emocjonalnego

1.Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby

a) Wspieranie uczniów w rozwijaniu poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości.
b) Uczenie samodzielnego radzenia sobie z porażką i dostrzegania swoich mocnych stron.

2. Kształtowanie umiejętności emocjonalnych i społecznych

a) Nauka rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji w sposób konstruktywny.
b) Uczenie empatii, wrażliwości i asertywności w relacjach z innymi.

3.Wspieranie zdrowia psychicznego

a) Prowadzenie zajęć z psychologiem i pedagogiem szkolnym dotyczących radzenia sobie ze stresem, presją grupy i trudnościami adaptacyjnymi.
b) Tworzenie klimatu szkoły, który sprzyja otwartości i poczuciu bezpieczeństwa.

4.Przeciwdziałanie wycofaniu społecznemu i izolacji uczniów

a) Szczególne wsparcie dla uczniów nieśmiałych, wycofanych oraz z doświadczeniem migracyjnym.
b) Wprowadzanie programów integracyjnych i socjoterapeutycznych dostosowanych do potrzeb grupy.

VI. Harmonogram działań

Sfera	Zadania	Forma realizacji	Monitoring
Intelektualna	Kształtowanie myślenia analitycznego i krytycznego	–Projekty interdyscyplinarne łączące matematykę, przyrodę i język polski –Ćwiczenia z krytycznej analizy treści internetowych –Dyskusje problemowe	Nauczyciele przedmiotów, analiza prac uczniów, obserwacja zajęć
Intelektualna	Rozwijanie kompetencji matematycznych i przyrodniczych	–Zajęcia warsztatowe, doświadczenia, eksperymenty –Konkursy matematyczne i przyrodnicze –Praca metodą projektu	Wyniki konkursów, obserwacje nauczycieli, analiza osiągnięć
Intelektualna	Doradztwo zawodowe i orientacja edukacyjna	–Zajęcia z doradcą zawodowym –Spotkania z przedstawicielami zawodów –Warsztaty rozwijające samoświadomość uczniów	Psycholog, doradca zawodowy, sprawozdania z zajęć
Społeczna	Integracja klas i społeczności szkolnej	–Poranne kręgi –Zajęcia integracyjne i socjoterapeutyczne –Wycieczki klasowe, wspólne projekty	Wychowawcy, ankiety uczniów, obserwacje psychologa
Społeczna	Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych	–Udział w uroczystościach szkolnych i lokalnych –Projekty edukacji obywatelskiej –Debaty uczniowskie	Dyrektor, wychowawcy, dokumentacja uroczystości
Społeczna	Rozwijanie postaw prospołecznych i empatii	–Wolontariat i akcje charytatywne –Lekcje wychowawcze nt. solidarności i współpracy –Projekty rówieśnicze	Sprawozdania z działań, obserwacja relacji uczniowskich

Społeczna	Przeciwdziałanie agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy	–Warsztaty o komunikacji bez przemocy –Zajęcia nt. hejtu i bezpieczeństwa w sieci –Programy profilaktyczne rekomendowane przez MEN	Psycholog, pedagog, analiza zdarzeń i interwencji
Fizyczna	Promocja zdrowego trybu życia	–Warsztaty nt. zdrowego odżywiania –Zajęcia praktyczne o higienie życia –Konkursy i projekty prozdrowotne	Nauczyciel przyrody, pielęgniarka szkolna, raporty działań
Fizyczna	Kształtowanie nawyku aktywności ruchowej	–Zajęcia WF w różnych formach –Koła sportowe i zajęcia pozalekcyjne –Organizacja Dnia Sportu	Nauczyciele WF, frekwencja na zajęciach, ankiety uczniów
Fizyczna	Nauka zasad bezpieczeństwa i pierwszej pomocy	–Warsztaty z ratownikiem medycznym –Ćwiczenia praktyczne w klasach –Udział w akcjach edukacyjnych (np. „Ratujemy i uczymy ratować”)	Nauczyciel przyrody, dokumentacja zajęć, ankiety uczniów
Fizyczna	Rozwijanie świadomości zdrowia psychicznego	–Zajęcia nt. równowagi między pracą a odpoczynkiem –Trening relaksacyjny i ćwiczenia oddechowe –Warsztaty nt. stresu i jego skutków	Psycholog, wychowawcy, ankiety rodziców

Sfera	Zadania	Forma realizacji	Monitoring
Emocjonalna	Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby	–Poranne kręgi wzmacniające poczucie wartości –Zajęcia rozwojowe i warsztaty o samoocenie –Indywidualne wsparcie psychologa	Wychowawcy, psycholog, obserwacja uczniów
Emocjonalna	Rozwijanie umiejętności emocjonalnych i społecznych	–Warsztaty nt. rozpoznawania i wyrażania emocji –Zajęcia integracyjne ukierunkowane na empatię i asertywność –Programy edukacji emocjonalnej	Pedagog, psycholog, analiza efektów zajęć
Emocjonalna	Wsparcie zdrowia psychicznego uczniów	–Zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem –Konsultacje z rodzicami –Tworzenie systemu wsparcia rówieśniczego	Psycholog, wychowawcy, sprawozdania z interwencji

Emocjonalna	Przeciwdziałanie wycofaniu społecznemu i izolacji	–Zajęcia socjoterapeutyczne –Programy integracyjne dla uczniów z doświadczeniem migracyjnym –Warsztaty adaptacyjne dla uczniów nieśmiałych	Pedagog, psycholog, obserwacja i opinie rodziców

VII. Uwagi końcowe do harmonogramu

1. Harmonogram ma charakter dynamiczny – w zależności od diagnozy bieżących potrzeb uczniów może być uzupełniany i modyfikowany.
2. Każde zadanie ma przypisane osoby odpowiedzialne za realizację i monitoring, co zwiększa skuteczność działań.
3. Wdrażanie działań jest zadaniem całej społeczności szkolnej – uczniów, rodziców, nauczycieli, specjalistów i pracowników niepedagogicznych.
4. Monitoring opiera się na: obserwacjach, ankietach, analizie dokumentacji, sprawozdaniach wychowawców i specjalistów oraz ewaluacji rocznej programu.

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest niezbędnym elementem cyklu zarządzania jakością pracy szkoły. Jej celem jest systematyczne badanie skuteczności podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych oraz dokonywanie niezbędnych modyfikacji programu w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby uczniów i całej społeczności szkolnej.

1. Cele ewaluacji

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego w Szkole Podstawowej „Harmonia” ma na celu:

a) sprawdzenie, czy cele ogólne i szczegółowe programu zostały osiągnięte,
b) ocenę, czy działania podejmowane w poszczególnych sferach (intelektualnej, społecznej, fizycznej i emocjonalnej) odpowiadały realnym potrzebom uczniów i rodziców,
c) identyfikację mocnych stron działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły,
d) wskazanie obszarów wymagających poprawy i dalszego rozwoju,
e) dostosowanie programu do priorytetów MEN oraz wytycznych Kuratorium Oświaty,
f) uwzględnienie opinii i sugestii uczniów, rodziców i nauczycieli w dalszym planowaniu działań.

2. Zakres ewaluacji

Ewaluacją objęte są wszystkie obszary działań programu:

a) działania wychowawcze (m.in. integracja klas, budowanie postaw prospołecznych, wychowanie patriotyczne),
b) działania profilaktyczne (profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca),
c) działania edukacyjne (projekty interdyscyplinarne, krytyczne myślenie, doradztwo zawodowe),
d) działania informacyjne (warsztaty dla rodziców, akcje edukacyjne, materiały informacyjne),

e) realizacja harmonogramu działań i jego wpływ na klimat szkoły, frekwencję i postawy uczniów.

3. Kryteria ewaluacji

Ewaluacja programu prowadzona jest w oparciu o następujące kryteria:

a) stopień realizacji wyznaczonych celów ogólnych i szczegółowych,
b) skuteczność działań profilaktycznych w ograniczaniu zjawisk niepożądanych (np. agresji, uzależnień cyfrowych, wycofania społecznego),
c) zaangażowanie uczniów, nauczycieli i rodziców w realizację programu,
d) wpływ programu na klimat szkoły i relacje w społeczności,
e) zgodność działań z priorytetami polityki oświatowej państwa i wytycznymi kuratoryjnymi,
f) zgodność z oczekiwaniami i potrzebami rodziców zidentyfikowanymi w ankietach.

4. Metody i narzędzia ewaluacji

Do badania skuteczności programu stosuje się różnorodne metody i narzędzia, takie jak:

a) obserwacja zachowań uczniów na lekcjach, przerwach i podczas zajęć dodatkowych,
b) analiza dokumentacji szkolnej (dzienniki lekcyjne, zapisy interwencji wychowawczych, protokoły z posiedzeń rady pedagogicznej),
c) ankiety i kwestionariusze skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli,
d) wywiady indywidualne i grupowe prowadzone z uczniami, rodzicami i pracownikami szkoły,
e) analiza wyników osiągnięć szkolnych i frekwencji uczniów,
f) socjometria i analiza relacji w grupach klasowych,
g) analiza przypadków dotyczących trudnych sytuacji wychowawczych i interwencji profilaktycznych.

5. Odpowiedzialni za ewaluację

Za przeprowadzenie ewaluacji odpowiadają:

a) Dyrektor szkoły – koordynuje proces, zatwierdza raport i rekomendacje.
b) Rada pedagogiczna – analizuje wyniki ewaluacji i wprowadza wnioski do pracy szkoły.
c) Pedagog i psycholog szkolny – prowadzą badania, przygotowują analizy i raporty dotyczące kondycji psychicznej i emocjonalnej uczniów.
d) Wychowawcy klas – gromadzą informacje o realizacji planów wychowawczych klas i uczestniczą w ewaluacji.

6. Terminy i cykliczność

a) Ewaluacja bieżąca – prowadzona w trakcie roku szkolnego na podstawie obserwacji, analiz dokumentacji i interwencji wychowawczych.
b) Ewaluacja okresowa – prowadzona dwa razy w roku: po I semestrze i na zakończenie roku szkolnego.
c) Ewaluacja roczna – całościowe podsumowanie skuteczności programu przedstawiane w formie raportu na posiedzeniu rady pedagogicznej i rady rodziców w czerwcu każdego roku.

7. Wykorzystanie wyników ewaluacji

Wyniki ewaluacji programu:

a) stanowią podstawę do modyfikacji i aktualizacji programu wychowawczo-profilaktycznego na kolejny rok szkolny,
b) służą jako informacja zwrotna dla nauczycieli, wychowawców i specjalistów,
c) są źródłem rekomendacji dla rady pedagogicznej i rady rodziców,
d) wzmacniają dobre praktyki i eliminują nieskuteczne rozwiązania,
e) zapewniają spójność działań szkoły z priorytetami MEN i wytycznymi Kuratorium.